

Illuminating From Without, Illuminating From Within

Prepared by R. Uri Goldstein

Bereshit 6:13-17

יג ויאמר אלהים לנח, קץ כל-בשר בא לפני--כי-מלאה הארץ חמס, מפנייהם; והנני משחיתם, את-הארץ. יד עשה לך תבת עצי-גפר, קנים תעשה את-התבה; וכפרת אתה מבית ומחוץ, בכפר. טו וזה, אשר תעשה אתה: שלש מאות אמה, ארך התבה, חמשים אמה רחבה, ושלושים אמה קומתה. טז צהר תעשה לתבה, ואל-אמה תכלנה מלמעלה, ופתח התבה, בצדה תשים; תחתים שניים ושלושים, תעשה. יז ואני, הנני מביא את-המבול מים על-הארץ, לשחת כל-בשר אשר-בו רוח חיים, מתחת השמים: כל אשר-בארץ, יגוע.

Bereshit Rabba

(טז) [צהר תעשה לתיבה] ר' חוניא ור' פינחס ר' חנן ור' הושעיא לא מפרשין ר' אבא בר כהנא ור' לוי מפרשין, ר' אבא בר כהנא אמר חלון ר' לוי אמר מרגלית.

Interlude: Bavli Sanhedrin 108b

צהר תעשה לתבה, אמר רבי יוחנן: אמר לו הקדוש ברוך הוא לנח: קבע בה אבנים טובות ומרגליות, כדי שיהיו מאירות לכם כצהרים

Back to the Midrash:

ר' פינחס מש' ר' לוי כל י"ב חדש שהיה נח בתיבה לא צרך לאור החמה ביום ולא לאור הלבנה בלילה אלא מרגלית היתה לו והיה תולה אתה, בשעה שהיא כהה היה יודע שהוא יום ובשעה שהיא מבהקת [היה] יודע שהוא לילה

Rashi on the word *Mabul*

מבול - שבלה את הכל, שבלבל את הכל, שהוביל את הכל מן הגבוה לנמוך

Bereshit 8:20-22

כ ויבן נח מזבח, ליהוה; ויקח מכל בהמה הטהרה, ומכל העוף הטהור, ויעל עלת, במזבח. כא וירח יהוה, את-ריח הניחח, ויאמר יהוה אל-לבו לא-אסוף לקלל עוד את-האדמה בעבור האדם, כי יצר לב האדם רע מנעריו; ולא-אסוף עוד להכות את-כל-חי, כאשר עשיתי. כב עד, כל-ימי הארץ: זרע וקציר וקר וחם וקיץ וחרף, ויום ולילה--לא ישבתו.

Bereshit 11:1-9

א ויהי כל-הארץ, שפה אחת, ודברים, אחדים. ב ויהי, בנסעם מקדם; וימצאו בקעה בארץ שנער, וישבו שם. ג ויאמרו איש אל-רעהו, הבה נלבנה לבנים, ונשרפה, לשרפה; ונתהי להם הלבנה, לאבן, והחמר, היה להם לחמר. ד ויאמרו הבה נבנה-לנו עיר, ומגדל וראשו בשמים, ונעשה-לנו, שם: פן-נפויץ, על-פני כל-הארץ. ה וירד יהוה, לראות את-העיר ואת-המגדל, אשר בנו, בני האדם. ו ויאמר יהוה, הן עם אחד ושפה אחת לכולם, וזה, החלם לעשות; ועתה לא-יבצר מהם, כל אשר יזמו לעשות. ז הבה, נרדה, ונבלה שם, שפתם--אשר לא ישמעו, איש שפת רעהו. ח ויפץ יהוה אתם משם, על-פני כל-הארץ; ויחדלו, לבנת העיר. ט על-כן קרא שמה, בבל, כי-שם בבל יהוה, שפת כל-הארץ; ומשם הפיצם יהוה, על-פני כל-הארץ

Bavli Zevachim 113b

דאמר ר"ל: למה נקרא שמה מצולה? שכל מתי מבול נצתללו שם; ורבי יוחנן אמר: למה נקרא שמה שנער? שכל מתי מבול ננערו שם